

Koňaboj - jak se vybarvil jeden z loňských Krtečků

Napsal uživatel Lucie Endlicherová
Pondělí, 02 Srpen 2004 04:00

Už zase je tu začátek prázdnin a s ním taky náš největší folkový festival Zahrada. Jeho součástí je pravidelně divácké hlasování - soutěž o Krtečka. Vloni hlavní cenu a s ní i příležitost pořízení nahrávky získala vyškovská kapela **Koňaboj**, bez nadsázky jeden z velkých objevů Zahrady. Nakonec všechno, skoro pohádkově, dopadlo tak, že se našel sponzor a s ním i možnost natočit regulérní cedéčko. Jmenuje se

Já sa

KOŇA BOJím

a vyšlo u firmy Indies.

Koňaboj se věnuje folkrockovým úpravám lidových písniček. Řeklo by se - stará ohraná písnička. Takových už tady je. Ale myslím si, že takových, jako je tato skupina, se nerodí dvanáct do tuctu.

Velkou výhodou Koňaboje jsou například různé hudební kořeny jednotlivých členů. Za vůdčí postavy se dají označit kytarista David Řehák, který působil na metalové a grungeové scéně, a zpěvačka Jiřina Šánová, která pro změnu nezapře své účinkování v cimbálce. I další seznam je

zajímavý - Tomáš Béza (kontrabas, zpěv) zpívá v operetě, muzikálu a hrál v cimbálce, jméno Milana Šímy (housle, mandolína a další) můžete znát z kapely Terne Čhave, Martin Straka (basová kytara) má minulost znovu v oblasti grunge, Dagmar Bukvaldovou (flétny, perkuse, zpěv) patrně vždy okouzloval folk, Karel Dufek (bicí) pevnost rytmu získával v nejrůznějších rockových formacích.

A ještě něco. Koňaboj toho má v zásobě zajímavého více. Cimbál, který se místy v písničkách objeví (na cédéčku spolupracovala cimbálová muzika *Zádruha*) - a to si potom člověk hned vzpomene na veleúspěšný počín AG Fleku a Hradišťanu. Důležitá je i společná existence baskytary a kontrbasu v sestavě - úsloví "basa tvrdí muziku" ještě pořád platí. Aranžér písni má na starosti David Řehák, prý však (podle internetových stránek skupiny) za bedlivého dohledu Jiřky Šmukařové, která na lidovkách odrostla a nikomu nic nevěnuje zadarmo. A tak písničkách v podání Koňaboje nechybí zdravý základ ani (místy) dravý tón.

Kapela o sobě tvrdí, že má nejraději písničky z Hornácka (deset vesnic v okolí Velké nad Veličkou) a ze Strání. Takových najdete na desce sedm z patnácti, další vás zavedou třeba na Uherskobrodsko, východní Slovensko, ale je tu rusínská *Dvanasta hodyna* (mimochodem píseň temná jako temnice, důkaz toho, že lidová písnička v sobě lásku a nenávist klade velmi blízko). Většina z nich potěší výkonem Davida Řeháka. Z lidovosti písniček nic nemizí - melodie ani text vás nepřekvapí. Zato Davidova kytarová sóla na začátku, vprostřed i na konci hladí a dávají hudbě punc nového, stejně však pokorného přístupu. Těšit se můžete i na krásné flétny (tady bych vypíchla hned úvodní *Dojdi ty, šohajku* nebo už zmíněnou *Dvanastou hodynu*), čisté, přesné bubnování (nevyčnívá, neupozorňuje na sebe, ale slouží naprosto přesně, obdivuhodně), ale hlavně zpěv Jiřky Šmukařové. I to nejvybíravější ucho zvyklé na lidovou písničku si nemůže na nic stěžovat. Vlastně právě naopak. Jiřka dostala do vínku jistotu zpěvu, přesnou intonaci a především vroucnost, kterou nezapírá. Příběhy, které zpívá, vypráví a stává se jejich součástí (do třetice *Dvanasta hodyna* - balada, u které může, i díky přednesu, běhat mráz po zádech). Ocenila jsem odvalu, s níž je zařazena píseň

Dyž jsem byla u maměnky v domě

. Na už zmíněné desce Hradišťanu a AG Fleku se v ní bravurně představuje Alice Holubová, ale ejhle - ani v podání Koňaboje jí nic nechybí. A přece je nová, nekopíruje své slavné předchůdce. Stejně dobře se umí vyronat s baladou

Z rána rosenka studená

jako s tancovačkovou

Daj ně Bože synka

, rychlými kousky

Ej, hled'me, hled'me

nebo

Ej, povedal milý

. Snad jen, některé sbory se mírně posouvají do popíku, především velice otevřenou výslovností hlásky a (např. v písničce

Husári, husári

).

Vrátím se ještě k hostům. O cimbálové muzice Zádruha už byla řeč, Iví podíl na podobě většiny písniček má zpěv a housle Milana Šány, milý je zpěv Marie Šmukařové a Jany Ondrůjové na úvod písně Z rána rosenka studená. Výsledkem společného díla je cédéčko, které se k lidové písničce staví čelem. Chce ukázat, že její poklady jsme ještě zdaleka neocenili. A že nový kabátek nemusí znamenat jen naprosté překopání tak, aby si i ucho "současného posluchače" přišlo na své. Může stačit ucho otevřené "dovnitř" se snahou pomoci tomu, co je krásné, a neublížit. A to se koňabojům povedlo.

A ještě P. S.: Tentokrát musím velice vyzvednout booklet. Kromě fotek, textů, seznamu hostů a dalších obvyklých informací se dozvíte mnohé o jednotlivých písničkách - region, ze kterého pocházejí a především přijdete na kloub slovům, která by vás mohla v textu zaskočit.

Koňaboj: ...já sa KOŇA BOJím... (vydalo Indies Records 2004); *Dojdi ty, šohajku; Padalo jablčko; Ti uherští-brodští páni; Husáři, husáři; Daj ně Bože synka; Dyž sem byla u maměnky v domě; Hore Týncem idú; Z rána rosenka studená; Svatební ze Strání; Ej, hled'me, hled'me; Kukala kukačka; Ej, povedal mi milý; Dvanasta hodyna; Stojí Kača - Žal; Konopa, konopa*. Celkový čas 52:26

<http://www.konaboj.com/>